

NORVEŠKA

Oslo

SAMO PRIBLIŽNO ČETRTINO NORVEŠKE PRESTOLNICE SESTAVLJAJO HIŠE, ULICE IN POVSOD NAVZOČI MUZEJI IBSNA IN MUNCHA, PREOSTALI DEL PA SESTAVLJAJO GOZDOVI, JEZERA IN PRAV GOTOVO NAJSLAVNEJŠA SMUČARSKA SKAKALNICA NA SVETU.

Skoraj z vsake točke v mestu lahko vidimo smučarsko skakalnico na pobočju Holmenkollna. S Holmenkollna pa imamo čudovit pogled na vso norveško prestolnico.

Prav gotovo bi bil to tudi najboljši vstop v Oslo: s tehnično čistim smučarskim skokom v samo središče mesta. A doslej je celo najdaljši skok od tam zgoraj Svena Hannawalda ponesel samo 132,5 metra proti mestnemu središču.

Novo mesto – Kristianija. Čeprav je Oslo leta 2000 praznoval svoj tisočletni jubilej, lahko ugovarjamo, da se je današnje mesto rodilo šele po

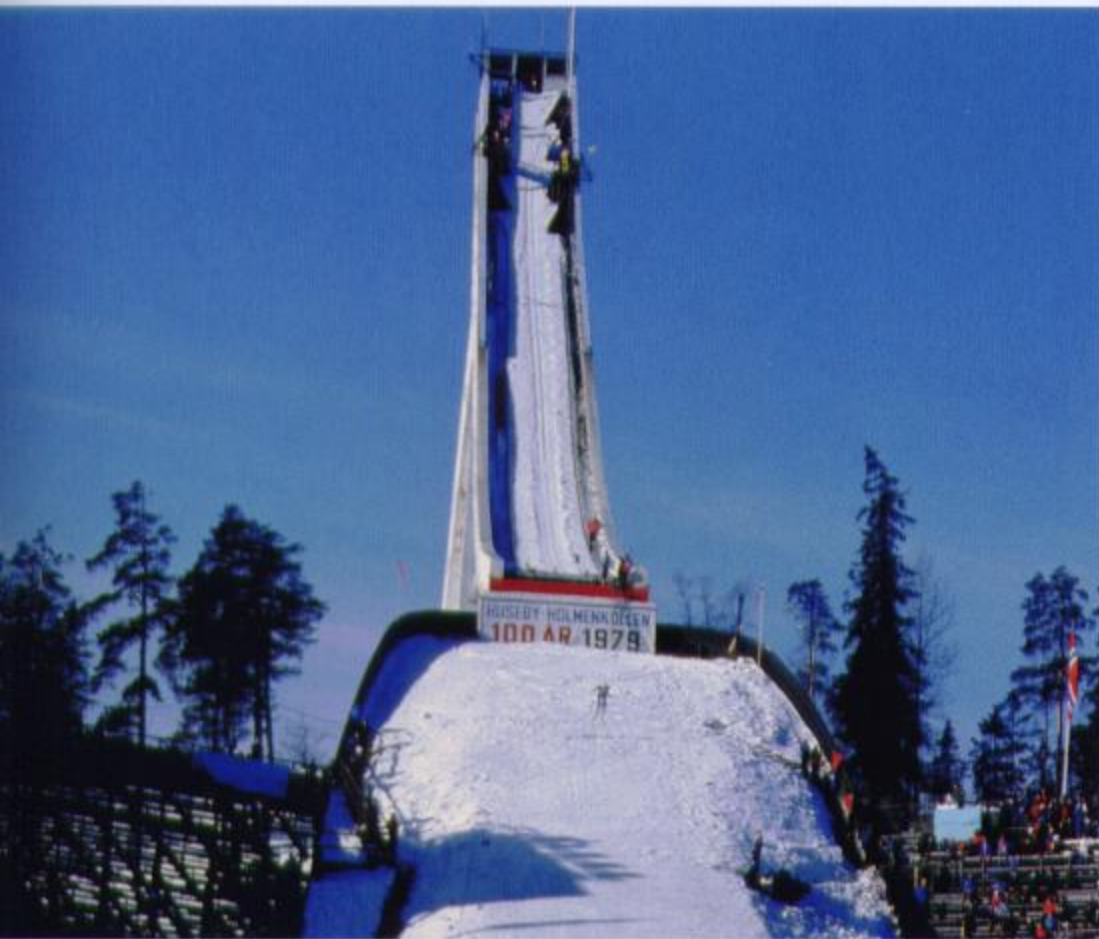
požaru leta 1624. Staro mesto Oslo, nekoč na nasproti ležečem bregu Aker, rezidenca norveških vikinških kraljev, je bilo ustanovljeno okoli leta 1000. Kralj Kristjan IV., vladar Danske in Norveške, je dal mesto pozneje postaviti na drugem bregu reke Aker. In Kristjan je mestu vtisnil svoj pečat s tem, da ga je imenoval Kristianija. Novo mesto je hitro raslo zaradi lesne industrije in ladjedelništva, kljub temu da je kralj izdal tako imenovano obveznost pri zidanju: v mestu niso smeli več uporabljati lesa za gradbeni material.

Prestolnica Norveške. Danska, ki se je med Napoleonovimi vojnami odločila za sodelovanje

Desno: Norveški parlament zaseda v Stortingetu.

Spodaj: Od vsepovsod lahko opazimo simbol Osla: smučarsko skakalnico.

s Francijo, je po dokončnem francoskem porazu morala Norveško prepustiti sosednji Švedski. Proti koncu 19. stoletja se je Kristianija povzdignila v središče norveške kulturne renesanse. Deželo je zajel val nacionalizma. In tako je leta 1905 Norveška izstopila iz unije s Švedsko. Princa Carla Danskega so izvolili za kralja Hakona VII., Kristianijo pa razglasili za prestolnico. Šele leta 1925 je mesto spet prevzelo svoje prvotno ime Oslo.

Od mestne hiše do železniške postaje.

Simbol mesta je mestna hiša z dvema masivnima stebroma, zgrajena med letoma 1931 in 1950 ob Aker Brygge v pristanišču. Tu vsako leto podeljujejo Nobelovo nagrado za mir. Že po nekaj korakih proti središču mesta smo na glavni mestni žili: na Karl-Johans-Gatu med Stortingetom in kraljevo palačo. V bližini so tudi Narodno gledališče, Zgodovinski muzej, Narodna galerija,

univerza in vladna palača, pa tudi glavna železniška postaja.

Kvadrature. Predel mesta v središču Osla, med dvorcem Akershus (14. stoletje), stolnico (1697), Övre Vollgate in Skippergate se imenuje Kvadrature. Tu je še veliko dobro ohranjenih stavb iz 17. stoletja. V Kvadraturah je tudi veliko zgodovinskih in kulturnih ustanov, kot so Gledališki muzej, Muzej sodobne umetnosti, borza, kavarna Engebret ter restavracija Det Gamle Radhus, kjer prodajajo pristne norveške specialitete.

Vedno znova Edvard Munch. To je nedvomno najslavnejši norveški slikar. Njegove slike nekatere navdušijo, drugi pa so nad njimi zgroženi. Toda naj je Munchovo delo še tako polarizirano, njegov muzej si mora ogledati vsak obiskovalec Osla. Razlog za to ni samo legendarni *Krik*. V Oslu imamo na izbiro njegove slike *Strah*, *Melanholija*, *Žalovanje* in *Obupana ženska*, ki jim skoraj avtomatično sledi *Samopodoba v peklu*. Muzejska trgovina v zadnjem času ponuja *Krik*, ki ga lahko vzamemo s seboj in napihnemo, da se potem povsod spomnimo nanj: Življenje pač ni tako zelo preprosto.

DEJSTVA

*Število prebivalcev Osla: ok. 550.000

*Število prebivalcev v aglomeraciji: ok. 1 milijon

*Znamenitosti: skakalnica Holmenkollen, kraljevi dvorec, Muzej Kon-Tiki, Munchov muzej, Narodna galerija, Oslo Bymuseum, mestna hiša v Oslu, dvorec Akershus, park Vigeland

ZNAMENITE OSEBNOSTI

*Kjetil André Aamondt (roj. 1971), alpski smučar, štirikratni olimpijski zmagovalc

*Jostein Gaarder (roj. 1952), pisatelj

*Trygve Gulbranssen (1894–1962), pisatelj

*Edvard Munch (1863–1944), slikar in grafik

*Bente Skari (roj. 1972), smučarska tekačica

